

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Komparatystyka literacka polsko-niemiecka		9.2.0549	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryczna
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Agnieszka Haas, profesor uczelni; prof. dr hab. Marion Brandt			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		30 godzin - udział w ćwiczeniach;	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin - przygotowanie do zajęć;	
zajęcia w sali dydaktycznej		25 godzin - przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2025/2026 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		- polski w wymiarze 10.00%	
		- niemiecki w wymiarze 90.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Praca w grupach		Formy zaliczenia	
		- zaliczenie ustne	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie z oceną na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> ocen cząstkowych z zajęć, udziału w dyskusji i pracach w grupie – 30%; kolokwium zaliczeniowego pisemnego lub ustnego (3 pytania otwarte) – 70% (na ocenę z kolokwium składa się: merytoryczna poprawność, adekwatność podanych przykładów, poprawna argumentacja). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	obserwacja i ocena wypowiedzi podczas dyskusji	kolokwium	obserwacja i ocena wypowiedzi podczas pracy w grupach
Wiedza			
K_W01	x	x	x
K_W02	x	x	x
K_W09	x	x	x
K_W14	x	x	x
Umiejętności			
K_U01	x		
K_U02	x		x
Kompetencje społeczne			
K_K01	x		x
K_K02	x		
K_K05	x		x
K_K06			x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Wybór specjalności i fakultetu.

B. Wymagania wstępne

Umiejętność analizy i interpretacji dzieł literackich, wiedza na temat historii literatury niemieckiej i polskiej.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami komparatystyki literackiej oraz najważniejszymi zjawiskami historycznoliterackimi w kontaktach literackich polsko-niemieckich w ujęciu porównawczym. Ćwiczenia opierają się na zastosowaniu metod analitycznych typowych dla komparatystyki literackiej. Na przykładach z literatury niemieckiego obszaru językowego oraz literatury polskiej analizowane są zjawiska intertekstualności i imagologii, wpływu tekstów i autorów jednej literatury na drugą. Zajęcia mają wykształcić umiejętność analizy i interpretacji porównawczej, rozumienie różnic kulturowych i związanych z nimi systemów semiotycznych.

Treści programowe

Zagadnienia teoretyczne: komparatystyka literacka – terminologia i metody badawcze omawiane na wybranych przykładach; definicja i zadania komparatystyki, miejsce badań komparatystycznych w systemie wiedzy o literaturze; ujęcie historycznoliterackie: intertekstualność, pojęcie stereotypu; imagologia; wpływy literatury niemieckiej na lit. polską w poszczególnych epokach (od średniowiecza do XXI wieku); życie literackie w Polsce i Niemczech - podobieństwa i różnice, poglądy wybranych pisarzy niemieckich nt. Polski i Polaków; wpływ niemieckich utworów literackich na lit. polską (uwarunkowanie epokowe, historyczne warunki odbioru); recepcja utworów niemieckich i polskich w literaturze sąsiada: rozwój polskiej krytyki literackiej na pocz. XIX w.; odbiór autorów niemieckich w Polsce w XX wieku; specyfika recepcji pisarzy niemieckojęzycznych w Polsce (wybrane przykłady z obu literatur).

Wykaz literatury**A. Lektury obowiązkowe [wymagane do zaliczenia ćwiczeń]:**

- Zymner R.: Handbuch Komparatistik: Theorien, Arbeitsfelder, Wissenspraxis. J.B. Metzler 2013.
- Corbineau-Hoffmann, A. Einführung in die Komparatistik. 2. Aufl., Berlin 2004.
- Dąbrowski Komparatystyka dyskursu. Dyskurs komparatystyki. Warszawa 2009.
- Janaszek-Ivaničková, H., Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej. Warszawa 1997 (fragmenty).

B. Literatura uzupełniająca:

- Brandt, M., Für eure und unsere Freiheit? Der Polnische Oktober und die Solidarność-Revolution in der Wahrnehmung von Schriftstellern aus der DDR. Berlin 2002.
- Czaplejewicz E. (red.), Literatura niemiecka w Polsce. Przekład i recepcja. Pułtusk 2009.
- Dąbrowski, M., Dekadentyzm współczesny: główne idee, motywy i postawy modernistyczne w polskiej i niemieckojęzycznej literaturze XX wieku. Izabelin 1996.
- Grabowska, M., Rozmaitości romantyczne. Warszawa 1978.
- Haas, A., Miejsce przekładu w historii literatury, „Recepcja. Transfer. Przekład”, nr 1 (4), Warszawa 2005, s.49-62.
- Haas, A., Polskie przekłady Fausta I Goethego. Próba krytyki i zarys recepcji w Polsce. Gdańsk 2005.
- Haas, A., Poeta „mrocznej głębi” czy „wiecznego światła”? Kilka uwag na temat recepcji Hölderlina w Polsce w: „Recepcja. Transfer. Przekład”, nr 6, Warszawa 2007, s. 59-86.
- Hartenstein E. (Hrsg.), Deutsche Gedichte über Polen. Frankfurt am Main 1994.

- Janion M. (red.), Günter Grass i polski Pan Kichot, Gdańsk 1999.
- Jaroszewski, M., Mickiewicz und die westeuropäische Literatur: ein Beitrag zur Analyse der Pariser Vorlesungen. Weimar 2001.
- Jaroszewski, M., Der polnische Novemberaufstand in der zeitgenössischen deutschen Literatur und Historiographie. Warszawa 1992.
- Jaroszewski, M., Literatur und Geschichte: Studien zu den deutsch-polnischen Wechselbeziehungen im 19. und 20. Jahrhundert. Warszawa 1995.
- Kozielek, G., Bibliographie der deutsch-polnischen Wechselbeziehungen in der Literatur. Wrocław 1994.
- Kozłowski, A., Polskie fale Dunaju: polsko-austriackie powinowactwa kulturalne. Częstochowa 1992.
- Kuczyński, K.A., Literatura Republiki Federalnej Niemiec w Polsce, 1981.
- Kuczyński, K.A., Mehnert, E., Ratecka B. (Hrsg.), Lodz in der deutschsprachigen Literatur : eine Anthologie. Łódź 2005.
- Kuczyńska-Koschany, K., Rilke poetów polskich. Poznań 2017.
- Kosellek, G., Reformen, Revolutionen und Reisen: deutsche Polenliteratur. Wiesbaden 2000.
- Lam A., Inne widzenie: studia o poezji polskiej i niemieckiej, Warszawa 2001.
- Olschowsky, Heinrich, Klucze do kultury. Z perspektywy niemieckiej o literaturze polskiej. Kraków 2015.
- Orłowski, H. „Polnische Wirtschaft“: zum deutschen Polendiskurs der Neuzeit. Wiesbaden 1996.
- Papiór J. (Hrsg), Zur polnisch-deutschen Kulturkommunikation in der Geschichte – Materialien. Bydgoszcz 2001.
- Papiór J. (Hrsg), Bibliographie zur polnisch-deutschen Kulturkommunikation: (Materialien zum Polenbild und zur kulturellen Imagologie), Bydgoszcz 2002.
- Roguski, Piotr: Aufsätze zur polnischen und deutschen Romantik. München 1996.
- Mazur-Kęłbowska E./ Ott U. (Hrsg.), Adam Mickiewicz und die Deutschen: eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar. Wiesbaden 2000.
- Orłowski, H., Die Lesbarkeit von Stereotypen: der deutsche Polendiskurs im Blick historischer Stereotypenforschung und historischer Semantik. Wrocław 2004.
- Ossowski, M., Stüben, J., Auswahlbibliographie zum Polenbild in der deutschen Literatur, w: Studia Germanica Gedanensia 11, Gdańsk 2003.
- Reich-Ranicki, M., Najpierw żyć, potem igrać: szkice o literaturze polskiej. Wrocław 2005.
- Roguski, P. Słodkie imię wolności... : przejście Polaków przez Niemcy po upadku powstania listopadowego, Warszawa 2011.
- Szymańska, Eliza: „Adaptacje sceniczne Procesu Franza Kafki w Polsce”. Oficyna Wydawnicza ATUT. Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe. Wrocław 2008.
- Szymańska, Eliza: Die Erfahrung der Liminalität in Alexandra Tobors Debütroman Sitzen vier Polen im Auto. Teutonische Abenteuer. In: „Germanica Wratislaviensia“ Nr. 141. Wrocław 2016, s. 123-134.
- Woldan, A., Der Österreich-Mythos in der polnischen Literatur. Wien, Köln, Böhlau 1996.
- Zybura M. (red.), „Do Polski przyjadę...”. Rainer Maria Rilke w oczach krytyki polskiej, Wrocław 1995.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W02, K_W09, K_W11, K_W14 K_U01, K_U02 K_K01, K_K02, K_K05, K_K06	K_W01, K_W02, K_W09, K_W11, K_W14 Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna metodologię badań komparatystycznych oraz rozumie znaczenie komparatystyki wśród nauk humanistycznych oraz w procesie kształtowania kultury (K_W01); • zna i rozumie terminologię literaturoznawstwa porównawczego (K_W02); • zna główne kierunki literaturoznawstwa oraz miejsce i rolę komparatystyki w badaniach literaturoznawczych (K_W09); • zna metody analizy porównawczej oraz interpretacji tekstów w ujęciu intertekstualnym (K_W11); • zna przykłady zmiany znaczeń pojęć i zjawisk literackich oraz kulturowych (K_W14).
	Umiejętności
	K_U01, K_U02 Student: <ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje, analizuje, ocenia informacje z różnych źródeł pisanych i mówionych (K_U01); • potrafi znaleźć przykłady tego samego zjawiska literackiego w obu literaturach (K_U01); • potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych w zakresie literaturoznawstwa porównawczego (K_U02).
	Kompetencje społeczne (postawy)
	K_K01, K_K02, K_K05, K_K06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności (K_K01); • podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści (K_K01); • potrafi ocenić, czy jego wiedza jest wystarczająca do rozwiązania problemu

	<p>badawczego oraz zwrócić się o pomoc (K_K02);</p> <ul style="list-style-type: none">• ma świadomość odpowiedzialności za propagowanie polskiego dziedzictwa kulturowego (K_K05);• ma świadomość znaczenia kontaktów sąsiedzkich dla zrozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych w ujęciu ponadnarodowym (K_K05);• uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym (K_K06);• nawiązuje kontakty kulturalne z przedstawicielami kultury i literatury niemieckiej (K_K06).
Kontakt agnieszka.hass@ug.edu.pl	